

PLÁN DIECÉZNEJ FÁZY

Táto časť poskytuje materiály pre tých, ktorí organizujú v diecéze konzultácie pre prvú fázu synody 2021 – 2023. Nájdete tu navrhované metódy vedenia konzultácií, otázky na zamyslenie účastníkov, vzory a ďalšie užitočné odkazy.

Medzi hlavné zdroje na organizovanie synody patrí *Prípravný dokument*, ktorý podáva prehľad o téme synody „Za synodálnu cirkev: spoločenstvo, spoluúčasť a misia“. Vysvetľuje tiež ciele synody a proces konzultácií. *Vademékum* okrem toho poskytuje všetky základné informácie, ktoré vám pomôžu pri organizovaní konzultácií v diecéze.

Kľúčovou črtou synodálneho procesu je to, že zahŕňa také metódy dialógu, ktoré umožňujú ľuďom získať konkrétnu skúsenosť so synodalitou.

Diecézni referenti/tím

Rozlišovanie cesty pre vašu diecézu

Navrhované nástroje na reflexiu, zdieľanie a hľadanie odpovedí na otázky synody.

Liturgické návrhy na slávenie otvorenia synody v miestnych cirkvách

DIECÉZNI REFERENTI / DIECÉZNY TÍM

Každá diecéza* by si mala vybrať jednu alebo dve osoby, ktoré budú pôsobiť vo funkcii diecéznych referentov alebo spoluzodpovedných za diecéznu fázu synodálnych konzultácií. Ak je to možné, každá diecéza by mala zorganizovať tím ľudí, ktorí s nimi budú spolupracovať.

Odporúča sa postupovať skôr podľa modelu spoluzodpovednosti, než vymenovať len jedného referenta, pretože to lepšie odráža synodálny charakter procesu. Povzbudzujeme vás pracovať so spoluzodpovedným kolegom a tiež spolupracovať s tímom, aby ste sa od seba navzájom učili, rozdelili si zodpovednosť a obohatili tvorivosť a vitalitu synodálneho procesu vo vašej diecéze.

Práca diecéznych referentov alebo tímov bude zahŕňať tieto všeobecné úlohy:

- Služiť ako spojka medzi diecézou a biskupskou konferenciou (a ich referentom alebo tímom).
- Služiť ako osoba, na ktorú sa môžu obrátiť farnosti a iné cirkevné skupiny v diecéze v rámci synodálnych konzultácií.
- Služiť ako hlavný referent pre biskupa diecézy v rámci synodálneho procesu.
- Synodálne spolupracovať s tímom na rozvíjaní myšlienky, ako sa bude uskutočňovať diecézny proces a prediskutovať témy a otázky týkajúce sa synodality (ako ju načrtnol Generálny sekretariát Biskupskej synody a konferencie biskupov), ako aj procesu zhromažďovania, analýzy a syntézy príspevkov ku celkovej konzultácii diecézy.
- Vyzvať všetky farnosti, aby sa zúčastnili na konzultačnom procese organizovaním stretnutí, aby podporili účasť na synodálnom procese na miestnej úrovni. Každá farnosť sa môže spojiť s inými farnosťami, aby sme vytvorili väčšie spoločenstvo a kráčali spoločne. Referenti alebo diecézny tím by mali povzbudzovať farnosti, aby podporovali ducha bratstva, spoluzodpovednosti a plnú a aktívnu účasť žien a mužov, vysvätených, zasvätených a laických členov spoločenstiev, vrátane detí, mladých ľudí, slobodných, manželských párov, rodín a starších ľudí. Konzultačný proces tak bude reprezentovať rozmanitosť sociálno-ekonomického a kultúrno-etnického prostredia a rôznych ľudských zdrojov na miestnej úrovni, ako aj podporovať konzultácie s tými, ktorí sú menej aktívni, pokiaľ ide o praktizovanie katolíckej viery, a tiež s členmi rôznych kresťanských denominácií a iných náboženských tradícií a obyvateľmi miestnej alebo občianskej komunity, ktorí nemajú žiadny kontakt s farnosťou.
- Pozvať zástupcov z každej cirkevnej služby, hnutia, cirkevnej inštitúcie alebo úradu v rámci diecézy, aby ponúkli svoje vlastné príspevky na otázky obsiahnuté vo *Vademéku* a v sprievodných dokumentoch z pohľadu ich konkrétnej služby alebo oblasti záujmu. Každá z týchto skupín môže mať vlastné konzultácie alebo spolupracovať s inými a/alebo s farnosťami v diecéze. Treba sa snažiť do procesu konzultácií zapojiť všetky rôzne apoštoláty, kultúry, spoločenstvá, iniciatívy, ekumenické/medzináboženské skupiny v rámci diecézy, uprednostňujúc autentickú skúsenosť synodality v miestnej cirkvi.
- Ponúknuť formáciu a sprevádzanie (vo forme seminárov, webinárov, videí, materiálov a/alebo osobnej podpory) pre tých, ktorí budú zodpovední za realizáciu a uľahčenie konzultačného procesu na miestnej úrovni (vo farnostiach, komunitách atď.), aby ste im pomohli pochopiť význam synodality, tiež ciele súčasného synodálneho procesu a charakteristiky synodálnej skúsenosti, ktoré sa snažia podporovať (viac informácií nájdete vo *Vademéku*, pozrite si tiež webovú stránku synody).
- Vypracovať metódu na získavanie podnetov z konzultačného procesu v celej diecéze a odkomunikovať tento proces farnostiam, diecéznym skupinám, rehoľným spoločenstvám a hnutiam s cieľom podporiť **čo najširšiu**

účasť. Tieto metódy môžu zahŕňať:

- Návrh, aby farnosti/komunity vymenovali svojich vlastných referentov alebo svoj vlastný tím na vedenie konzultácií.
- Návrh, aby farnosti/komunity uskutočnili jedno alebo viacero konzultačných stretnutí s obyvateľmi miestnej komunity. Farnosti/skupiny sa môžu rozhodnúť zorganizovať osobitnú konzultáciu a zapojiť špecifické skupiny (napr. tínedžerov, mladých dospelých, manželské páry, migrantov a utečencov, ľudí menej aktívnych vo viere, chudobných a marginalizovaných).
- Návrh, aby farnosti našli spôsob, ako zhrnúť a/alebo zaznamenať každú konzultáciu/rozhovor (prostredníctvom osoby, ktorá bude vykonávať funkciu zapisovateľa, vykoná elektronický záznam zasadnutia, pričom účastníci alebo facilitátori môžu svoje poznámky nahráť online alebo nájsť iný spôsob).
- Stanovenie konkrétneho termínu a postupu/prostriedku, pomocou ktorého sa všetky príspevky budú posielat' referentom alebo diecéznemu tímu.
- Povzbudenie k organizovaniu stretnutí v nadväznosti na konzultačný proces s tými, ktorí sa ho zúčastnili, a s ostatnými, aby sa mohli podeliť o to, čo sa udialo, nadviazať na aktuálne príspevky a rozlíšiť ďalšie kroky ako integrovať synodálneho ducha a štýl na miestnej úrovni.
- Zaisťiť svoju pravidelnú aktívnu prítomnosť v každej farnosti/komunitě počas konzultačnej fázy, poskytnúť podporu, povzbudenie, sprevádzanie a opätovné vyjadrenie vďaka zúčastneným osobám.
- Zhromažďovať včas syntézy/príspevky/návrhy z miestnych konzultácií.
- Dohliadať na organizáciu diecéznych predsynodálnych stretnutí (pozri prílohu C).
- Analyzovať a syntetizovať zozbierané príspevky a vypracovať stručnú diecéznu syntézu v rozsahu maximálne **desiatich strán**, ktorá bude následne postúpená Biskupskej konferencii v stanovenej lehote. Túto syntézu by mal vypracovať tím spolupracujúcí s diecéznym referentom (príp. viacerými) v spolupráci s biskupom a/alebo jeho zástupcom (pozri prílohu D).
- Včas zaslať diecéznu syntézu biskupskej konferencii.

Požadované vlastnosti diecéznych referentov alebo členov tímu:

- Duchovne zrelý človek so živou vierou.
- Prírodný spolupracovník.
- Efektívny komunikátor.
- So schopnosťou syntetizovať rôznorodé informácie.
- So schopnosťou čo najlepšie komunikovať s ľuďmi z rôznych kultúrnych, generačných a cirkevných prostredí.
- Poznať diecézne štruktúry a procesy.
- Mať predchádzajúce skúsenosti s prácou v rámci iniciatív týkajúcich sa spolupráce alebo synodálnych procesov.
- Byť pokorný pri práci so spoluzodpovedným a/alebo tímom, otvorený voči návrhom a darom iných a byť ochotný skúšať nové postupy.

Upozorňujeme, že referent (referenti) v diecéze nemusí byť nevyhnutne členom duchovenstva. Ak sa používa model spoluzodpovednosti, dôrazne sa odporúča, aby spoluzodpovednými osobami boli súčasne muž a žena. Aspoň jeden z nich by mal byť laik.

Tím spolupracujúcí s diecéznym referentom (referentmi) by mal zohľadňovať rozmanitosť diecézy a zahŕňať hlavné zodpovedné osoby v diecéze: ženy, laikov a laičky, duchovných a zasvätené osoby z rôznych kultúr, generácií a modelov formácie, ktoré predstavujú rôzne služby a charizmy Cirkvi, najmä pastoračnú prácu diecézy s mladými ľuďmi, rodinami, migrantmi, utečencami a chudobnými. Bolo by užitočné, keby niektorí členovia tímu predtým (najlepšie nedávno) spolupracovali na synodálnych procesoch na miestnej, diecéznej alebo národnej úrovni alebo na podobných iniciatívach.

*Poznámka: vo *Vademéku* a všetkých sprievodných prílohách a ďalších dokumentoch, sa pojem „diecéza“ vzťahuje na miestne cirkvi vo všeobecnosti a môže byť nahradený termínmi eparchia, ordinariát alebo iný ekvivalentný cirkevno-právny subjekt.

ROZLIŠENIE CESTY PRE VAŠU DIECÉZU

Navrhované body na zváženie

Synoda je pre každú diecézu pozvaním, aby sa vydala na cestu hlbokkej obnovy, ako ju k tomu inšpiruje Boží Duch svojou milosťou. Ako sa uvádza v *Prípravnom dokumente*, synoda uvažuje nad hlavnou otázkou: Ako sa dnes v Cirkvi uskutočňuje naše „spoločné kráčanie“ synodálnym spôsobom? K akým krokom nás Duch pozýva, aby sme rástli v našom „spoločnom kráčaní“?

Odpoveď na túto otázku sa hľadá prostredníctvom *sensus fidei* celého Božieho ľudu. Keďže v každej diecéze je situácia jedinečná, aj cesta hľadania, podpory a získavania plodov tohto *sensus fidei* bude jedinečná.

Smernice synody nám vo všeobecnosti pripomínajú, že:

- jej cieľom je zabezpečiť účasť čo **najväčšieho počtu účastníkov**, aby bol vypočutý **živý hlas celého Božieho ľudu**;
- to nebude možné, ak nevyvineme osobitné úsilie, aby **sme aktívne oslovili ľudí tam, kde sa nachádzajú**, najmä tých, ktorí sú často vylúčení alebo sa nezapájajú do života Cirkvi;
- sa treba jasne zamerať na účasť **chudobných, marginalizovaných, zraniteľných a vylúčených**, aby sme počúvali ich hlasy a skúsenosti;
- synodálny proces musí byť **jednoduchý, prístupný a ústretový** pre všetkých.

Samotné plánovanie takéhoto procesu je už začiatkom synodálnej konverzie! Nižšie sú uvedené niektoré navrhované body, ktoré môžete použiť pri rozlišovaní cesty pre vašu diecézu. Diecézny referent (referenti) a synodálny tím spolu s biskupom by ich mohli spoločne prediskutovať:

1. Ktoré body po prečítaní *Prípravného dokumentu* a *Vademéka*, spojenom s modlitbou a reflexiou, nami najviac hýbu alebo nás rozochvievajú? Prečo?
2. Voči ktorým skupinám ľudí v našej diecéze cítime potrebu vyvinúť osobitné úsilie, aby sme ich oslovili?
3. Aké sú účinné spôsoby ako ich osloviť? S kým môžeme spolupracovať?
4. Aká je úroveň skúsenosti, alebo pripravenosť a zručnosti ľudí ohľadom synodality? Aké sú relevantné synodálne procesy v nedávnej minulosti, ak nejaké boli?
5. Aké existujúce štruktúry sú v našej diecéze dostupné, aby uľahčili čo najširšiu účasť? Aké vylepšenia by boli potrebné v týchto štruktúrach, aby boli pre synodalitu viac efektívne?
6. Aké nové alebo kreatívne štruktúry a procesy by sme mohli vyskúšať?
7. Aké významné faktory v našom miestnom kontexte môžu ovplyvniť náš synodálny proces? (napr. vážna pandemická situácia, politický konflikt, prírodná katastrofa, nedávne miestne synodálne procesy, atď.)
8. Na ktoré aspekty synodálnej otázky by sme sa mali zamerať, ak vôbec na nejaké? Prečo? V ktorých aspektoch synodálneho obrátenia je možné, že Duch Svätý pozýva našu diecézu k obráteniu?

Niektoré diecézy sú už zapojené do synodálnych procesov na miestnej, národnej alebo kontinentálnej úrovni. V posledných mesiacoch k nim patrí Cirkevné zhromaždenie v Latinskej Amerike a Karibiku, Plenárna rada v Austrálii a synodálne cesty v Nemecku a Írsku. Federácia ázijských biskupských konferencií je tiež uprostred osláv svojho 50. výročia. V niektorých diecézach môžu tiež prebiehať procesy diecézneho pastoračného plánovania alebo si pripomínajú špeciálne výročia.

Synoda 2021 – 2023 nemá tieto existujúce slávenia a synodálne procesy nahradiť, ale doplniť. Koniec koncov, je to ten istý Boží Duch, ktorý vedie a premieňa Cirkev, či už na miestnej, regionálnej alebo globálnej úrovni. Diecézna fáza synodálneho procesu 2021 – 2023 je teda príležitosťou hlbšie načúvať hlasu Ducha, posilniť spoluúčasť a dosah, zlepšiť kvalitu dialógu, rozlišovať o ďalších otázkach, posilniť obrátenie v postojoch a zručnostiach a oživiť zmysel ľudí pre spojenie medzi miestnou, regionálnou a globálnou cirkvou.

Nasleduje niekoľko otázok na zamyslenie ktoré môžu pomôcť pri rozlišovaní cesty pre diecézu, v ktorých prebieha pastoračné plánovanie, diecézna synoda alebo iné podobné konzultačné procesy:

- Aký bol rozsah spoluúčasti?
- Aké milosti a ovocie ste okúsili?
- Čo sa dá zlepšiť? Aké boli nedostatky?
- Aké rozhodnutia, návrhy, podnety alebo kľúčové body vyplývajúce z nedávneho procesu by bolo vhodné ďalej premýšľať, viesť o nich dialóg, rozpracovať a prijať ich medzi ľuďmi?
- Aké nové otázky alebo ďalšie témy je potrebné zvážiť, najmä v súvislosti s témou spoločenstva, spoluúčasti a misie?
- Aké nové spôsoby dialógu a komunitného rozlišovania sa môžu ľudia naučiť a uplatniť v ďalšej praxi?

- Aké ďalšie skupiny ľudí možno osloviť, najmä na najnižšej úrovni a na periférii?
- Ako inak by mohla diecézna fáza synody 2021 – 2023 vytvoriť dobrú príležitosť na napredovanie v tom, k čomu nás Boží Duch pozval počas nášho nedávneho synodálneho procesu?

NAVRHOVANÉ NÁSTROJE NA REFLEXIU, ZDIEĽANIE A HĽADANIE ODPOVEDÍ NA OTÁZKY SYNODY

Nižšie sú uvedené niektoré nástroje na premýšľanie, zdieľanie a hľadanie odpovedí na otázky synody. Niektoré z týchto nástrojov sú vhodné najmä pre deti, mládež a ľudí uprednostňujúcich prístupy, ktoré sú jednoduché a ľahko sa s nimi stotožňujú.

Naratívny prístup: Rozprávanie alebo písanie vlastného príbehu viery a cesty s Cirkvou

Vlastný životný príbeh. Ľudia môžu byť vyzvaní, aby vyrozprávali svoj príbeh, svoj pohľad na vieru, spôsob, akým sa snažili zaujať svoje miesto v Cirkvi. Počas diecéznej alebo národnej syntézy by sa malo dbať na to, aby sa tieto príbehy nečítali ako jednoduché svedectvá, ale aby cez ne bolo vypočuté to, aké cesty sa otvárajú pre miestne cirkvi.

Text nápomocný pri zdieľaní. Môžeme vyzvať malú skupinu ľudí, aby napísali spoločný text; iné skupiny ľudí reagujú na tento text a komentujú ho zo svojho každodenného života. Tento spôsob sa dá aplikovať aj na vzájomné počúvanie životných príbehov, o ktoré sa možno podeliť so skupinami ďalších ľudí. Všetky tieto vyjadrenia môžu otvoriť oči aj iným kresťanom, pokiaľ ide o misiu Cirkvi a jej schopnosť „osloviť každého“.

Hľadanie správnych slov. Účastníci môžu byť vyzvaní, aby povedali, čo v nich slovo Cirkve vyvoláva, alebo aby vymenovali slová, ktoré vystihujú, čo značí „kráčať spolu s Ježišom“ (možné preklady synodality), a potom slová, ktoré sú v protiklade k „spoločnému kráčaniam“; následne ich možno vyzvať, aby vysvetlili, prečo ich napadlo to či ono slovo. Účastníci si potom môžu vybrať, ktoré slová sú podľa nich najdôležitejšie a najvhodnejšie na vyjadrenie posolstva skupiny.

Používanie obrázkov a umeleckej tvorby

Komunikácia prostredníctvom obrázkov. Ľudia sú vyzvaní, aby našli rôzne obrázky, ktoré najlepšie vystihujú, čo pre nich znamená spoločné putovanie v Cirkvi. Účastníci sa môžu potom podeliť o to, prečo si vybrali práve tento obrázok. Na základe tejto výmeny názorov môže byť napísaný spoločný text.

Individuálna alebo spoločná umelecká tvorba. Ľudia sú vyzvaní, aby nakreslili obraz Cirkvi, v ktorej spoločne kráčajú, a sú požiadaní, aby sa k svojej kresbe vyjadrili. Ľudia môžu tiež spoločne vytvoriť umelecké dielo, ako spôsob vizuálneho stvárnenia Cirkvi alebo ich miesta v nej. V každom prípade sú účastníci po vytvorení diela vyzvaní, aby sa podelili o to, čo vytvorili; ich komentáre, rovnako ako ich vytvorené diela, sa potom môžu odovzdať ďalej.

Spoločné písanie. Účastníci majú napísať príbeh, báseň, modlitbu, žalm alebo pieseň, na tému „kráčať spolu s Ježišom“ alebo „kráčať spoločne v Cirkvi“. Tento text sa dá chápať ako aktualizácia vybraných úryvkov z evanjelií alebo Skutkov apoštolov. To, čo napíšu, môže byť odovzdané ďalej tak, ako je. Môže sa to tiež predniesť počas synodálnych slávení (napríklad ak je to pieseň, môže sa spojiť s tancom na synodálnom slávení).

Zahrajte si to spolu. Skupina účastníkov môže napísať krátku hru, ktorá vyjadruje, čo znamená „kráčať spolu“ v Cirkvi – prečo je to dôležité, prečo je to ťažké atď. Tento príbeh potom môžu zahrať a predviesť na synodálnom zhromaždení.

Prístup založený na Písme

Zdieľanie evanjelia. Božie slovo inšpiruje a osvecuje našu spoločnú cestu, dáva nám pokrm pre vzájomné zdieľanie sa na ceste. Účastníci sú vyzvaní, aby sa vyjadrili k postojom postáv a reagovali na ne; možno sa ich opýtať, či im konkrétne Ježišovo gesto alebo slovo pripomína alebo osvetľuje niečo z ich každodenného života. Potom môžeme hľadať, ako konkrétny úryvok evanjelia obnovuje náš spôsob života v Cirkvi. Môžeme napríklad čítať Mk 10, 46–52 a všimnúť si postoje jednotlivých postáv a čo nám pripomínajú v Cirkvi, ako ju poznáme. A potom si všimneme, ako Ježiš dovolí vylúčenému Bartimejovi kráčať ďalej s ostatnými. Podobne sa môžeme modliť nad úryvkom z Lk 24, 13–35, kde vidíme, ako Ježiš na ceste do Emauz premieňa sklamanie učeníkov na misijnú radosť a dynamizmus, a kde spôsobí, že v nich zahorelo srdce, keď s ním kráčali po ceste. (Porov. Poznámku Centra Sèvres o hlase chudobných)

Generálny sekretariát Biskupskej synody

Návrhy na liturgické slávenie otvorenia synody v miestnych cirkvách

Nedeľa, 17. október 2021

Slávenie otvorenia synody dňa 17. októbra vo všetkých diecézach môže byť vo forme slávenia eucharistie, ale môže mať aj inú formu: liturgia slova, púť, modlitbová bohoslužba, atď. Tento dokument obsahuje:

1. Ciele liturgického slávenia, ktorým sa otvorí diecézna fáza synodálneho procesu;
2. Všeobecné námety a návrhy na slávenie otvorenia;
3. Modlitba synody *Adsumus Sancte Spiritus*
4. Návrh formulárov, ktoré sa majú použiť pri eucharistickom slávení;
5. Návrh liturgie slova;
6. Návrh na procesiu počas liturgie a/alebo púte;
7. Ďalší návrh na modlitby veriacich;
8. Návrh na požehnanie.

1. Ciele liturgického slávenia na otvorenie diecéznej fázy synodálneho procesu

- Upriamiť pozornosť na **Božie slovo** a **slávnostne intronizovať Božie slovo** v procesii, ako pri otváraní každého koncilu alebo synody.
- Vzývať **Ducha Svätého**, aby viedol diecéznu fázu synodálneho procesu.
- **Zveriť synodálny proces Bohu**, na materinský príhovor **Panny Márie, Kráľovnej apoštolov a Matky Cirkvi**.
- **Sláviť začiatok synodálneho procesu** v jednote so **všetkými miestnymi cirkvami** na celom svete.
- **Zhromaždiť zástupcov Božieho ľudu** v diecéze v **duchu spoločenstva**.
- **Inšpirovať k spoluúčasti** na diecéznej fáze synodálneho procesu.
- Byť **vyslaný ako misijná Cirkev** na pútnickú cestu synodálneho kráčania.

2. Všeobecné námety a návrhy k sláveniu na otvorenie

- Na zdôraznenie **dôležitosti Ducha Svätého**, ústrednej úlohy **Turíc** v živote Cirkvi, a **pneumatologického** aspektu synodálneho procesu navrhujeme, aby sa táto liturgia inšpirovala **Turíčnou vigíliou**. Môže sa sláviť **votívna omša o Duchu Svätom** a môže byť tiež vzývanie Ducha Svätého spevom *Veni Creator Spiritus*. Aby sa zvýraznilo otvorenie synody, môže sa použiť modlitba *Adsumus Sanctae Spiritus*, ktorou sa vyprosuje vedenie a inšpirácia Ducha Svätého pre diecézu a celú Cirkev.
- Možno tiež zachovať chvíle **spoločnej modlitby** alebo **spoločného ticha**; sú to užitočné spôsoby, ako byť vnímavý na hlas Ducha Svätého spoločne.
- Na sprevádzanie dvojročnej cesty synodálneho procesu možno použiť **obraz** alebo **ikonu** z Tradície Cirkvi (napr. Obraz Zoslania Ducha Svätého na Turíce, Obraz zobrazujúci Ježiša ako sprevádza učeníkov na ceste do Emáuz).
- Možno tiež použiť **symbolické obrazy a úkony** na vyjadrenie **jednoty v rozmanitosti Kristovho tela**. Hlavným bodom synody je **spoločné kráčanie**, do ktorého sú zapojení všetci veriaci a všetci služobníci Cirkvi.
- Na konci liturgie sa môžu použiť **symbolické gestá**, aby sa zhromaždenie vydalo na synodálnu cestu **spoločného kráčania, putovania jedni s druhými pod vedením Ducha Svätého**.
- **Je dôležité zdôrazniť tri kľúčové prvky tejto synody: spoločenstvo, spoluúčasť a misia.**
 - ➔ Aby sme zdôraznili **spoločenstvo**, medzi kľúčové posolstvá, ktoré majú byť odovzdané, patria: „Sme roztrúsení po celej našej diecéze, ale Boh nás spája v jeden celok“; Cieľom nie je to, aby sme boli všetci rovnakí, ale aby sme spoločne kráčali napred, zdieľali spoločnú cestu a osvojovali si našu rôznorodosť“; „Spoločenstvo a jednota, ktoré Boh buduje medzi nami, je silnejšie než akékoľvek rozdelenia“; Uprostred našich mnohých rozdielov nás ako časti Kristovho tela spája náš spoločný krst“. Aby vyniklo spoločenstvo na rôznych úrovniach miestnej cirkvi, **možno zvýrazniť farnosti, hnutia a rozličné spoločenstvá z celej diecézy**.
 - ➔ Aby sme zdôraznili **spoluúčasť**, **veriaci laici by mali zohrávať aktívnu úlohu** v liturgii. Treba sa usilovať aj o zapojenie tých, ktorí môžu byť niekedy vylúčení, vrátane príslušníkov iných kresťanských denominácií a iných náboženstiev, ľudí poznačených chudobou a marginalizáciou, ľudí so zdravotným postihnutím, mladých ľudí, žien, atď.
 - ➔ Na zdôraznenie **misie** možno vyzdvihnúť mnohé dary a charizmy Božieho ľudu v diecéze. Kľúčové posolstvá, ktoré treba odovzdať sú: „Každý kresťan má dôležitú úlohu v misii Cirkvi“; „Všetci pokrstení sú živými kameňmi pri budovaní Kristovho tela“; „Nikto nie je vylúčený z radosti evanjelia“; „Laici majú osobitnú misiu svedčiť o evanjeliu vo všetkých častiach ľudskej spoločnosti“; „Ako Ježišovi učeníci sme kvasom uprostred ľudstva, aby Božie kráľovstvo povstalo na celom svete“.
- Po slávnostnom otvorení v Ríme, dňa 10. októbra 2021
 - ➔ **Medzi otváracím ceremoniálom v Ríme a otváracím ceremoniálom v miestnych cirkvách (17. októbra 2021) je 7 dní**. V rámci duchovnej prípravy na otvorenie synody v každej miestnej cirkvi vás pozývame využiť tento čas ako **7 dní modlitby na konkrétne úmysly súvisiace so synodou**.

3. Modlitba synody: *Adsumus Sancte Spiritus*

Táto modlitba sa môže používať počas celej diecéznej fázy synodálneho procesu. Rovnako ju možno začleniť do liturgického slávenia na otvorenie synody v miestnych cirkvách 17. októbra. Táto modlitba sa pripisuje sv. Izidorovi Sevilskému (560-636), a tradične sa používa na konciloch a synodách už po stáročia. Nižšie uvedená verzia tejto modlitby bola osobitne upravená pre synodálnu cestu Cirkvi pre roky 2021 až 2023.

*Stojíme tu pred tebou, Duchu Svätý,
zhromaždení v tvojom mene.*

*Ty sám nás povedieš,
príď a prebývaj v našich srdciach.
Nauč nás, po akej ceste máme kráčať
a ako sa o to usilovať.*

*Sme slabí a hriešni;
Nedopusť, aby sme roznecovali zmätok.*

*Nech nás nevedomosť neprivedie na mylné chodníky
ani samolúbošť neopantá naše skutky.*

*Daj nech v Tebe nájdeme jednotu
aby sme spoločne kráčali k večnému životu.
Nech nezídeme z cesty pravdy
a pridržujeme sa toho, čo je správne.*

*O to ťa prosíme,
lebo ty konáš svoje dielo na každom mieste a v každom čase,
v spoločenstve s Otcom i Synom,
po všetky veky vekov. Amen.*

4. Návrh, aký formulár použiť pri eucharistickom slávení

Ak sa miestne cirkvi rozhodnú začať synodálny proces slávením eucharistie, môžu použiť jeden z nasledujúcich formulárov:

- *Votívna omša o Duchu Svätom*
ALEBO
- *Omše a modlitby za rozličné potreby*
 - I. *Za Svätú Cirkev*
 - *Formulár A: Za Cirkev*
 - *Formulár E: Za miestne cirkevné spoločenstvo*
ALEBO
 5. *Za koncil alebo synodu*

Oratio universalis:

Výzva kňaza

Bratia a sestry, keď túžobne očakávame príchod nášho Pána Ježiša Krista, úprimne vzývajte jeho milosrdenstvo, aby tak, ako pri svojom prvom príchode hlásal blahozvesť chudobným a uzdravoval skrúšených srdcom, aj v našich časoch priniesol spásu všetkým núdnym.¹

Spoločná modlitba veriacich

1. Za svätú Božiu Cirkev: aby bola pre všetky národy svetlom a sviatosťou spásy a kráčala so všetkými ľuďmi do Božieho kráľovstva.²
2. Za nášho pápeža Františka, nášho biskupa **M.** i za všetok Boží ľud **M.** diecézy: aby nám slávenie tejto synody pomohlo rozlišovať, čo je Božia vôľa a verne to uskutočňovať.³
3. Za verejných predstaviteľov:
aby sa vždy usilovali o spoločné dobro a konali spravodlivo a čestne.
4. Za chorých, opustených, utláčaných a trpiacich:
aby sme ich nevyčleňovali, ale aby sme si ich vážili a starali sa o nich ako o Kristovu tvár v trpiacom svete.
5. Za nás, tu zhromaždených:
aby nás tento synodálny proces mohol viesť čím hlbšie do spoločenstva Cirkvi, posilnil našu spoluúčasť na nej a uschopnil nás k misii.⁴

Modlitba kňaza

Bože, naša útecha a sila,
vypočuj zbožné prosby svojej Cirkvi,
veď si pôvodca zbožnosti
a daj, aby sme dosiahli to,
o čo s vierou prosíme.
Skrze Krista, nášho Pána.⁵

¹ Porov. *Rímsky misál*, Dodatok V, č. 3.

² Porov. *Kolekta, Formulár Za Cirkev, A.*

³ Porov. *Modlitba nad obetnými darmi, Formulár Za koncil alebo synodu.*

⁴ Porov. *Názov synodálneho procesu.*

⁵ Porov. *Rímsky misál*, Dodatok V, č. 1.

5. Návrh štruktúry Liturgie slova

Začiatok pri baptistériu

Úvodný spev
Znak kríža
Pozdravenie ľudu
Uvedenie do slávenia
Obnova krstných sľubov
Asperges (Pokropenie ľudu)

Začiatok procesie do kostola

Na začiatku procesie sa nesie evanjeliár
Procesiový spev – Litánie k svätým
Za evanjeliárom sa v procesii nesie ikona; spieva sa
procesiový hymnus

Evanjeliár sa úctivo položí na oltár a mariánska ikona sa umiestni blízko oltára.

Kolekta

Ohlasovanie Božieho slova

Prvé čítanie: *Sk* 10, 1-48; alebo *Sk* 2, 1-11
Responzóriový žalm: *Ž* 104, 1. 24. 29-30. 31. 34; alebo *Ž* 33.10-15
Druhé čítanie: *Gal* 5, 1-24; alebo *I Kor* 12, 4-11; alebo *I Kor* 12, 12-26; alebo *I Kor* 12, 27-31
Zvolanie pred čítaním evanjelia
Evanjelium: *Lk* 24, 13-35; alebo *Mt* 5, 13-16; alebo *Jn* 16, 12-15; alebo *Lk* 8, 4-15; alebo *Lk* 8, 16-18a.19-21
Homília

Po homílii nasleduje chvíľa tichej modlitby.

Ozveny na Božie slovo

Tu môžu odznieť krátke svedectvá rôznych členov Božieho ľudu. Po každom svedectve sa prinesie svieca pred mariánsku ikonu. Medzi jednotlivými svedectvami sa môže zaspievať krátky kánon k Duchu Svätému. Možno tiež spievať spev *Veni Creator Spiritus* a predniesť modlitbu *Adsumus Sancte Spiritus*. Po svedectvách a vzývaní Ducha Svätého nasledujú Modlitby veriacich a po nich Modlitba Pána (*Otče náš*). Namiesto svedectiev sa tiež môže nechať krátky čas na modlitbové zdieľanie [ozveny] na ohlasované Božie slovo, a to v malých skupinkách po 2-5 osôb.

Záver

Požehnanie

Odozdanie znaku misie, ktorý symbolizuje začiatok synody

Prepustenie ľudu

Každá farnosť/komunita (alebo jej zástupcovia), po prijatí znaku poslania synody, pristúpi k mariánskej ikone a vezme sviecu, ktorú potom farnosť/komunita zapáli počas synodálnej cesty.

6. Návrh procesie počas liturgie a/alebo púte

- Je vhodné zorganizovať **procesiu**, ktorá bude predstavovať **cestu**, ako **východiskový bod synodálneho procesu**.
 - Procesia môže byť **ku krstiteľnici** ako **pripomienka nášho spoločného krstu**, ktorý nás všetkých spája ako Božie deti povolané k svätosti.
 - Procesia môže zahŕňať **obnovu krstných sľubov** a **Litánie k svätým**.
- Zorganizovanie **púte** na dôležité pútnické miesto v diecéze symbolicky predstavuje nastúpenie na cestu **spoločného kráčania** v rámci synodálneho procesu. Púť môže byť sprevádzaná liturgiou slova alebo slávením eucharistie.

7. Iný návrh pre Modlitby veriacich

Modlitba inšpirovaná 10 tematickými okruhmi *Prípravného dokumentu* (b. 30).

Za Cirkev – Aby sme mohli kráčať ako spoločníci, bok po boku po tej iste ceste.

Prosme Pána.

R/. Pane vyslyš nás.

Za sluch otvorený na počúvanie – Aby naše srdcia a mysle boli otvorené na počúvanie bez predsudkov.

Prosme Pána.

R/. Pane vyslyš nás.

Za dar vyjadriť sa – Aby sme sa na tejto synodálnej ceste odhodlali hovoriť s odvahou a *parresiou*⁶, slobodne, pravdivo a s láskou.

Prosme Pána.

R/. Pane vyslyš nás.

Za Cirkev, ktorá slávi – Aby naša spoločná cesta v nasledujúcich mesiacoch bola založená na spoločnom počúvaní Božieho slova a slávení eucharistie v spoločenstve Božieho ľudu.

Prosme Pána.

R/. Pane, vyslyš nás.

Za našu účasť na Kristovom poslaní – aby sme prostredníctvom našej synodálnej cesty rástli v spoločnej zodpovednosti za misiu, ktorá nám bola zverená.

Prosme Pána.

R/. Pane vyslyš nás.

Za pravdivý dialóg v Cirkvi a spoločnosti – Aby sme kráčajúc cestou vytrvalosti, trpezlivosti a vzájomného porozumenia boli pozorní voči skúsenosti ľudí a národov.

Prosme Pána.

R/. Pane vyslyš nás.

Za jednotu kresťanov – Aby dialóg medzi kresťanmi z odlišných denominácií, ktorých spája jeden krst, mohol zažiť novým jasom na tejto synodálnej ceste.

Prosme Pána.

R/. Pane, vyslyš nás.

Za uplatňovanie autority a spoluúčasti Božieho ľudu – Aby synodálne korene Cirkvi priniesli ovocie cez nové spôsoby ako slúžiť jeden druhému na všetkých úrovniach Kristovho tela.

Prosme Pána.

R/. Pane, vyslyš nás.

Za naše rozlišovanie, aby ho viedol Duch Svätý – Aby všetky rozhodnutia, prijaté na tejto synodálnej ceste, boli rozpoznané pomocou konsenzu, ktorý vychádza z našej spoločnej poslušnosti voči Duchu Svätému.

Prosme Pána.

R/. Pane, vyslyš nás.

Za spiritualitu spoločného putovania – Aby sme sa skrze skúsenosť tejto synodálnej cesty formovali ako Kristovi učeníci, ako rodiny, ako spoločenstvá a ako ľudské bytosti.

Prosme Pána.

R/. Pane, vyslyš nás.

⁶ Biblický termín „parresía“ (porov. *Sk* 4, 13, *Ef* 3, 12; *Hebr* 3, 6) možno z pastoračných dôvodov nahradiť výrazmi ako „smelo“, „otvorene“, „nebojácne“.

8. Návrh požehnania

Sme Kristovým telom a každý z nás je časťou tohto Tela. Vás, ktorí ste Jeho ľuďom, nech Pán zachová v jednote svojej lásky, aby svet uveril!

Zbor a zhromaždenie odpovedajú: AMEN! AMEN! AMEN!

Všetci sme povolani k svätosti! Vy, rehoľníci, veriaci laici a celý Boží ľud, povzbudzujte sa navzájom, aby ste žili podľa svetla evanjelia!

Zbor a zhromaždenie odpovedajú: AMEN! AMEN! AMEN!

Kristovo telo sa skladá z rozličných chariziem a služieb. Vy, diakoni, kňazi, biskupi⁷ a všetci služobníci Božieho ľudu, nech vás Pán zachová vo vernosti a radosi v službe misie Cirkvi!

Zbor a zhromaždenie odpovedajú: AMEN! AMEN! AMEN!

Nech vás žehná Všemohúci Boh, Otec (✠) i Syn (✠) i Duch (✠) Svätý.

Zbor a zhromaždenie odpovedajú: AMEN! AMEN! AMEN!

⁷ „Biskup” – možno vynechať, ak jediný biskup, ktorý je prítomný, je ten, ktorý udeľuje požehnanie.